

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

ROK 2012

Raport dotyczący monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych powstał zgodnie z zaleceniami metodycznymi przekazanymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Stanowi narzędzie odzwierciedlające sytuację na rynku pracy osób bezrobotnych będących w rejestrach tut. urzędu. Opierając się na porównaniu ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów, pozwala wyłonić zawody zarówno deficytowe jak i nadwyżkowe, co może stanowić wskazówkę dla osób wybierających zawód, jak również stać się niezbędnym elementem do wypracowania prawidłowych i funkcjonalnych systemów zapewniających osobom bezrobotnym szkolenia czy pomocy w wyborze odpowiednich kierunków przekwalifikowań. Służyć ma również lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców, którzy stają się coraz bardziej wymagający, stawiając wysokie kryteria kandydatom do pracy.

Monitoring powinien ułatwić działania mające na celu zaktywizować osoby bezrobotne poprzez usprawnienie pracy pracowników instytucji rynku pracy. Doradcy zawodowi oraz pośrednicy pracy powinni poprzez te działania rozwijać współpracę z ludźmi z zakresu kontaktów interpersonalnych. Współpraca ta ułatwi działania mające na celu zaktywizowanie osób długotrwale

bezrobotnych.

Opracowanie to pozwoli m.in. przedstawicielom instytucji edukacyjnych oraz pracownikom instytucji rynku pracy na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów/specjalności do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskaże konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Odzwierciedla również skalę i strukturę bezrobocia rejestrowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinie, a także popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych do tut. urzędu ofert pracy. Bada także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Zjawisko bezrobocia, polegające na tym, że część osób zdolnych do pracy oraz deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia, stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społecznych, gospodarczych a także politycznych. Można tłumaczyć to międzynarodowym kryzysem gospodarczym, który dotknął również Polskę. Przyczyn bezrobocia jest jednak wiele. Dla samego regionu szczecińskiego ważnym czynnikiem wpływającym na jego wielkość jest z pewnością upadek przemysłu stoczniowego. W opracowaniach specjalistów z dziedziny rynku pracy często spotkać można opinie, że zachodniopomorski rynek pracy – w tym także, choć w mniejszym stopniu miasto Szczecin, jest rynkiem typowo stagnacyjnym. Nie obserwuje się znaczącego wzrostu w koniunkturze gospodarczej, rozwoju firm i elastycznego ich dostosowania do nowych tendencji rynkowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym, oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zgodnie z wytycznymi otrzymanymi z Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej raport, tak jak i opracowania wcześniejsze, będzie zawierał trzy wątki analityczne, które będą obejmowały: analizę bezrobocia wg zawodów, ofert pracy wg zawodów, ogólną analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Przy przygotowaniu sprawozdania korzystano z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie oraz raportów opracowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Analiza zawodów powstała zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2012r. W tym okresie w rejestrach PUP Szczecin było 19143 osoby, w tym 9344 kobiet. Stopa bezrobocia w mieście Szczecin wynosiła 11,1% (w grudniu 2011 roku wartość ta osiągnęła poziom 9,9%), obserwujemy, więc wzrost tej wartości o 1,2%.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW.

W statystykach bezrobocia dla miasta Szczecin można zaobserwować różnicę w ilości zarejestrowanych osób w poszczególnych zawodach. Najwięcej osób pozostających bez zatrudnienia to bezrobotni nieposiadający kwalifikacji zawodowych. W poniższej tabeli zawarto wykaz zawodów, w których liczba osób bezrobotnych jest wysoka.

T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie m. Szczecin
Stan w końcu 2012r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1.	000000	Bez zawodu	6418	2890	148	69	1327	632
2.	522301	Sprzedawca	981	888	17	15	398	364
3.	331403	Technik ekonomista	521	453	4	3	224	200
4.	263102	Ekonomista	446	296	29	17	115	82
5.	722204	Ślusarz	356	9	1	0	130	3
6.	311504	Technik mechanik	318	13	4	1	99	2
7.	753105	Krawiec	238	231	6	6	81	78
8.	512001	Kucharz	230	111	2	1	60	37
9.	723105	Mechanik samochodów osobowych	158	0	0	0	50	0
10.	263204	Socjolog	154	116	5	5	30	22
11.	235107	Pedagog	146	134	12	12	41	38
12.	514101	Fryzjer	146	143	13	13	57	57
13.	711202	Murarz	138	1	1	0	39	0
14.	751201	Cukiernik	130	68	4	3	38	27
15.	713102	Malarz budowlany	129	20	0	0	58	8

W przeciągu omawianego roku w obrębie struktury zawodów nie zachodziły istotne zmiany wobec wcześniejszych okresów sprawozdawczych. Oprócz zmiany liczebnej struktura bezrobotnych bez zawodu praktycznie nie zmieniła się. Jest to grupa osób, które dość trudno zaktywizować, urząd nie dysponuje, bowiem wieloma ofertami pracy bez jakichkolwiek wymogów ze

strony pracodawcy. Osobom tym proponowane są oferty na stanowiska m.in. robotnika gospodarczego, dozorca czy sprzątaczkę.

Jak wynika z danych zebranych w powyższej tabeli, w 2012 roku najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych posiadało zawody: sprzedawca, technik ekonomista, ekonomista, ślusarz oraz technik mechanik. Liczną grupę stanowili również: krawiec, kucharz, mechanik samochodów osobowych oraz socjolog.

Zauważyć można również, że nadal paradoksalnie wśród niektórych ofert pracy przekazanych w omawianym okresie (tab. T-II/P-3) do realizacji znajdują się takie, które teoretycznie skierowane są do bezrobotnych posiadających zawody generujące najwyższe bezrobocie. Dzieje się tak m.in., dlatego, że w znacznej części klienci tutejszego urzędu to osoby długotrwale bezrobotne – a więc grupa, którą najtrudniej ponownie wprowadzić na rynek pracy, są to osoby z bardzo niską motywacją do pracy. Część z nich w trakcie pozostawania w rejestrach urzędu podniosła swoje kwalifikacje lub całkowicie przekwalifikowała się i w chwili obecnej szuka zatrudnienia w nowym zawodzie. Wielu z klientów PUP posiada przeciwwskazania lekarskie do podejmowania pracy w posiadanym zawodzie. Nie można także pominąć faktu, iż niejednokrotnie proponowane przez pracodawcę warunki zatrudnienia nie są satysfakcjonujące dla potencjalnych kandydatów do pracy. Część firm działających na terenie miasta Szczecin zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego składa do PUP informacje o poszukiwanych pracownikach. Należy jednak zaznaczyć, że mimo szeregu działań marketingowych prowadzonych przez PUP w Szczecinie, publiczne pośrednictwo pracy jest przez wielu pracodawców traktowane jako alternatywny sposób wyłaniania kandydatów do pracy.

Aby zaspokoić potrzeby zarówno osób poszukujących zatrudnienia jak i pracodawców tut. urząd prowadzi szereg działań przedstawiających się następująco:

Zakres działań	Rok 2011	Rok 2012
Liczba osób przyjętych do pracy za skierowaniem PUP	1172	998
Liczba osób przyjętych na staż za skierowaniem PUP	602	539
Łączna liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych do PUP	5828	5298
-dla osób niepełnosprawnych	679	730
-oferty subsydiowane	1077	981
Giełdy pracy zorganizowane na terenie PUP	13	20
-liczba osób uczestniczących w giełdach pracy	336	491

Zauważyć można, że w roku 2012 zmniejszyła się liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy i jednocześnie spadła liczba osób, które podjęły zatrudnienie za pośrednictwem tut. urzędu. Analizując zgłoszone oferty pracy wywnioskować można, że pracodawcy często są zainteresowani z korzystnej dla siebie formy, jaką jest staż. Jeśli zaś przedstawiają oferty pracy to z reguły są one adresowane do osób posiadających już pewne doświadczenie zawodowe.

2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW.

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Poniższa tabela przedstawia, w jakich zawodach w 2012 roku pracodawcy za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwali najwięcej osób.

T-II/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie m. Szczecin w 2012r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			zgłoszone w 2012r.	w końcu 2012r.
1.	515303	Robotnik gospodarczy	489	0
2.	411004	Technik prac biurowych	288	6
3.	911207	Sprzątaczką biurowa	208	3
4.	522301	Sprzedawca	148	5
5.	334306	Technik administracji	140	2
6.	512001	Kucharz	121	4
7.	833101	Kierowca autobusu	110	0
8.	432103	Magazynier	103	0
9.	332101	Agent ubezpieczeniowy	100	20
10.	721402	Monter kadłubów okrętowych	93	0
11.	524404	Telemarketer	90	0
12.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	88	3
13.	932101	Pakowacz	83	0
14.	941201	Pomoc kuchenna	73	0

15.	332203	Przedstawiciel handlowy	70	6
-----	--------	-------------------------	----	---

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. Ogółem do PUP w Szczecinie w omawianym okresie wpłynęło 5062 ofert pracy (łącznie z ofertami subsydiowanymi). Niestety nie wszystkie oferty pracy zostają zrealizowane wpływają na to m.in.: problem nieaktualności lub braku pełnych kwalifikacji zawodowych, jakie posiadają osoby poszukujące pracy.

Aby przeciwdziałać takiemu stanowi rzeczy tut. urząd oferuje możliwość uaktualnienia, podniesienia lub zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych przez osoby bezrobotne organizując szkolenia grupowe i indywidualne.

W roku 2012 w trybie indywidualnym przeszkolono 276 osób a w systemie grupowym 339 osób.

Dla osób trudno odnajdujących się na rynku pracy oferowane są spotkania z doradcami zawodowymi oraz szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy.

Najwięcej wolnych miejsc pracy wykazano w następujących zawodach: robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, sprzątaczką biurową, sprzedawcą oraz technik administracji.

W przypadku robotnika gospodarczego ten popyt może jednak wynikać z ofert zatrudnienia przy pracach społecznie użytecznych, które nie stanowią trwałych miejsc pracy. Podobnie jest z zapotrzebowaniem na pracowników biurowych oraz sprzedawców, co wynika w większej mierze z dogodnej dla pracodawcy formy aktywizacji osób bezrobotnych, jaką jest staż, niż rzeczywistej liczby wolnych miejsc pracy. Sytuacja przedstawiona w powyższej tabeli jest w znacznym stopniu podobna do sytuacji z końca 2011r. W 2012 roku pojawiły się jednak nowe zawody: magazynier, agent ubezpieczeniowy, telemarketer, pakowacz, pomoc kuchenna, przedstawiciel handlowy.

Warto przy tym zaznaczyć, że systematycznie rośnie liczba ofert pracy gdzie, wymagania stawiane przez pracodawcę dotyczą nie tylko kierunku czy poziomu wykształcenia, ale dodatkowych umiejętności związanych ze znajomością języków obcych, ukończonych szkoleń czy wcześniej zdobytego doświadczenia zawodowego. Bez wątplenia ważnym spostrzeżeniem jest duża powtarzalność pozycji, jakie zajmują aktualnie, a także w ostatnich latach zawody notujące wysoki poziom napływu ofert w konfrontacji z zawodami charakteryzującymi się najwyższym poziomem bezrobocia.

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

Raport zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów.

W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów (iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie).

Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe zauważyć można, że zostały one spolaryzowane dodatkowo poprzez odniesienie się do

wyodrębnionego na określonym pułapie średniej miesięcznej nadwyżki (deficytu) podaży siły roboczej, co pozwoliło na wyłonienie faktycznie istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy zawodów i wskazanie ich w postaci rankingu ujętego w poniższej tabeli. Wychodząc z założenia, że oprócz wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) równie istotna jest kwestia wartości średniego miesięcznego deficytu (nadwyżki), w poniższym raporcie zostały umieszczone również takie zawody, które przy relatywnie niskim wskaźniku notowały bardzo duży średni miesięczny deficyt (nadwyżkę). Przykładem jest choćby zawód robotnik gospodarczy, który przy wskaźniku deficytu zaledwie 6,5 notował, co miesiąc średnio 40 ofert wpływających do PUP, czyli więcej niż rejestrujących się w tym zawodzie. Pomimo tego, iż poniższa analiza ułożona została ułożona w oparciu o malejącą wartość deficytu (nadwyżki), w kolumnie 6 czerwonym kolorem wyróżniono zawody o największej wartości średniego miesięcznego deficytu (nadwyżki).

3.1. ZAWODY DEFICYTOWE.

Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W > 1,1$$

**T-II/P-4 Zawody deficytowe w powiecie m. Szczecin
w 2012r.**

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r.	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2012r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	332101	Agent ubezpieczeniowy	8,3333	0,1667	-8,1667	50,0000
2.	524404	Telemarketer	7,5000	0,1667	-7,3333	45,0000
3.	833101	Kierowca autobusu	9,1667	0,2500	-8,9167	36,6667
4.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	7,3333	0,2500	-7,0833	29,3333
5.	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	4,4167	0,1667	-4,2500	26,5000
6.	122103	Kierownik przedsiębiorstwa świadczącego usługi z zakresu marketingu i sprzedaży	1,6667	0,0833	-1,5833	20,0000
7.	541306	Portier	1,4167	0,0833	-1,3333	17,0000
8.	911102	Sprzątaczką domowa	1,2500	0,0833	-1,1667	15,0000

9.	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej	1,7500	0,1667	-1,5833	10,5000
10.	413201	Operator wprowadzania danych	3,3333	0,3333	-3,0000	10,0000
11.	741208	Elektromonter/ konserwator urządzeń dźwignicowych	0,8333	0,0833	-0,7500	10,0000
12.	341202	Opiekun osoby starszej	1,5833	0,1667	-1,4167	9,5000
13.	711101	Konserwator budynków	2,2500	0,2500	-2,0000	9,0000
14.	511202	Konduktor	0,6667	0,0833	-0,5833	8,0000
15.	343203	Florysta	1,1667	0,1667	-1,0000	7,0000
16.	515303	Robotnik gospodarczy	40,7500	6,2500	-34,5000	6,5200
17.	532201	Opiekunka domowa	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
18.	811104	Operator koparki	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
19.	814104	Wulkanizator	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000

20.	721404	Monter konstrukcji stalowych	3,3333	0,7500	-2,5833	4,4444
21.	932101	Pakowacz	6,9167	1,5833	-5,3333	4,3684
22.	216503	Inżynier geodeta – geodezja urządzania terenów rolnych i leśnych	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
23.	232001	Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
24.	334304	Asystent zarządu	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
25.	811105	Operator koparko-ładowarki	1,6667	0,4167	-1,2500	4,0000
26.	713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	1,5000	0,4167	-1,0833	3,6000
27.	753202	Krojczy	0,5833	0,1667	-0,4167	3,5000
28.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	1,1667	0,3333	-0,8333	3,5000
29.	341201	Asystent osoby niepełnosprawnej	1,4167	0,4167	-1,0000	3,4000

30.	411004	Technik prac biurowych	24,0000	7,0833	-16,9167	3,3882
-----	--------	------------------------	---------	--------	----------	--------

Struktura czołowych zawodów deficytowych w 2012 roku wygląda inaczej niż w analizowanym wcześniej okresie. Pod względem średniej ilości zgłaszanych ofert pracy w ciągu miesiąca, najbardziej poszukiwanym zawodem jest robotnik gospodarczy (40 ofert składanych w ciągu m-ca) oraz technik prac biurowych (24 oferty składane w ciągu m-ca).

Analiza powyższego wskaźnika intensywności deficytu zawodów wykazała, że w 2012 roku do zawodów deficytowych zaliczyliśmy między innymi: agent ubezpieczeniowy, telemarketer, kierowca autobusu oraz pracownik ochrony fizycznej bez licencji.

W zestawieniu tym nie zostały uwzględnione zawody w przypadku, których wartość wskaźnika deficytu osiągnęła poziom maximum (MAX). Oznacza to, że pracodawcy złożyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Dla przykładu możemy tu przytoczyć następujące profesje: lekarz dentysta, specjalista dietetyk, specjalista ds. ubezpieczeń majątkowych i osobowych, audytor oraz wiele innych.

Analizując oferty pracy, jakie pracodawcy zgłaszają do tut. urzędu oraz opierając się na corocznych statystykach można zauważyć, że, mimo iż w rejestrach pozostają osoby bezrobotne posiadające określony zawód, nie wszystkie oferty są w pełni realizowane. Wynika to głównie z omawianego już wcześniej braku dopasowania i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne do wymogów pracodawcy. Część osób bezrobotnych posiada kwalifikacje zdezaktualizowane, nieodpowiadające nowoczesnym standardom pracy. Aby temu zapobiegać zmiany tego typu powinny być uwzględniane w aktualizowanych programach kształcenia zawodowego oraz w

trakcie tworzenia planów szkoleń przeznaczonych zarówno dla osób bezrobotnych jak i zatrudnionych, podnoszących swoje kwalifikacje.

Dodatkowym utrudnieniem w realizacji ofert pracy są niesatysfakcjonujące warunki zatrudnienia proponowane przez pracodawców. Jest to nadal widoczne w analizie liczby rezygnacji z ofert pracy przedstawianych przez pośrednika pracy poszukującym zatrudnienie, w 2011 roku zanotowano ich 1006, w omawianym okresie 485. Mimo iż odnotowano spadek tych rezygnacji nadal najczęściej podawany przez osoby bezrobotne powód to właśnie zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawcę. W dalszym ciągu obserwuje się także zjawisko niskiej motywacji części osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia.

3.2. ZAWODY NADWYŻKOWE.

Przez zawód nadwyżkowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W < 0,9$$

W poniższej tabeli nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej, „0” czyli takiej, dla których w analogicznym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy. Pracodawcy nie byli, więc zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy w takich zawodach jak: chemik, fizyk, geolog, inżynier

elektryk, specjalista żywienia człowieka, doradca podatkowy, barista, technik usług kosmetycznych oraz wiele innych.

T-II/P-4 Zawody nadwyżkowe w powiecie m. Szczecin w 2012r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r.	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2012r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	331403	Technik ekonomista	0,0833	43,9167	43,8333	0,0019
2.	263204	Socjolog	0,0833	20,5833	20,5000	0,0040
3.	263102	Ekonomista	0,2500	60,7500	60,5000	0,0041
4.	000000	Bez zawodu	4,5833	767,6667	763,0833	0,0060
5.	753105	Krawiec	0,1667	23,4167	23,2500	0,0071
6.	242219	Specjalista ds. integracji europejskiej	0,0833	6,6667	6,5833	0,0125
7.	213207	Inżynier zootechniki	0,0833	5,7500	5,6667	0,0145

8.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0833	5,6667	5,5833	0,0147
9.	311504	Technik mechanik	0,5833	37,2500	36,6667	0,0157
10.	713102	Malarz budowlany	0,1667	8,6667	8,5000	0,0192
11.	241306	Specjalista ds. finansów	0,0833	3,9167	3,8333	0,0213
12.	242218	Specjalista ds. badań społeczno-ekonomicznych	0,0833	3,7500	3,6667	0,0222
13.	311303	Technik elektryk	0,1667	7,0000	6,8333	0,0238
14.	228903	Kosmetolog	0,0833	3,4167	3,3333	0,0244
15.	213206	Inżynier rybactwa	0,0833	3,3333	3,2500	0,0250
16.	233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,0833	3,1667	3,0833	0,0263
17.	751201	Cukiernik	0,3333	12,5833	12,2500	0,0265
18.	314205	Technik ogrodnik	0,0833	3,0833	3,0000	0,0270
19.	721306	Blacharz samochodowy	0,1667	5,3333	5,1667	0,0312

20.	311922	Technik technologii drewna	0,0833	2,5000	2,4167	0,0333
21.	214106	Logistyk	0,4167	12,1667	11,7500	0,0342
22.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,5833	16,8333	16,2500	0,0347
23.	263302	Historyk	0,0833	2,2500	2,1667	0,0370
24.	233006	Nauczyciel historii	0,0833	2,1667	2,0833	0,0385
25.	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,2500	5,5833	5,3333	0,0448
26.	721207	Spawacz ręczny gazowy	0,0833	1,8333	1,7500	0,0455
27.	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,5000	10,3333	9,8333	0,0484
28.	235107	Pedagog	1,0000	20,5833	19,5833	0,0486
29.	264201	Dziennikarz	0,0833	1,5833	1,5000	0,0526
30.	613003	Rolnik	0,0833	1,5833	1,5000	0,0526

Zawody nadwyżkowe, a więc jedno z bardziej niepokojących zjawisk na rynku pracy na przełomie lat 2011/2012 wykazują pewne podobieństwo. Oznacza to, że sytuacja na rynku pracy dla niektórych zawodów nie zmieniła się. W sytuacji najgorszej (podobnie jak w roku poprzednim) pozostają osoby nieposiadające zawodu. Stanowią liczną kategorię osób rejestrujących się w urzędzie pracy, podczas gdy napływające oferty zawsze wskazują na konkretny zawód.

Zawodami nadwyżkowymi wykazującymi wysoką wartość wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu są: technik ekonomista, socjolog, ekonomista, krawiec. Istotnym zjawiskiem jest stale zła sytuacja zawodu, jakim jest ekonomista, pedagog lub socjolog. Zawody te, wymagają studiów wyższych, jednak na szczecińskim rynku pracy panuje niedobór ofert pracy dla osób z takimi kwalifikacjami.

Struktura zawodów nadwyżkowych nie wskazuje jednoznacznie na określone rodzaje pracy. Choć licznie reprezentowane są zawody techniczne (technik mechanik, technik ogrodnik, technik elektryk) i ekonomiczne (ekonomista, technik ekonomista) to swój udział mają również zawody niewymagające kwalifikacji technicznych (krawiec, cukiernik) a nawet takie, które wymagają studiów wyższych (historyk, kosmetolog, logistyk).

Warto zauważyć, że ranking zawodów nadwyżkowych jest zdecydowanie bardziej rozbudowany niż w przypadku zawodów deficytowych – wynika to z „nadwyżkowego” charakteru całego rynku pracy oraz bardziej wyrazistych wskaźników nadwyżki. Biorąc pod uwagę dodatkowe kryterium, jakim jest tu wartość średniej miesięcznej nadwyżki podaży pracy zawód technik ekonomista należy traktować jako mniej deficytowy niż ujęta w rankingu na dalszym miejscu pozycja osób bez zawodu. Miesięcznie w przypadku technika ekonomisty 43 osoby rejestrujące się nie mają ofert zatrudnienia w swym zawodzie, podczas gdy w przypadku osób bez zawodu liczba ta wynosi 767.

PODSUMOWANIE:

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla miasta Szczecin dotyczący 2012 roku pokazał, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal trudna. Stopa bezrobocia w porównaniu z grudniem 2011 roku wzrosła o wartość 1,2%. Problem bezrobocia jest bardzo złożony i należy pamiętać, że analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go oddać. Podstawą do opracowania niniejszego monitoringu są dane pochodzące z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy, dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy.

Przedstawione opracowanie nie ukazuje pełnego obrazu sytuacji bezrobotnych, analizuje jedynie dane dostępne w systemie informatycznym SYRIUSZ. Nie ma możliwości włączenia w badanie wszystkich bezrobotnych, którzy w rzeczywistości nie pracują, jednak nie pozostają w oficjalnych rejestrach. Identyczna sytuacja ma miejsce w przypadku ofert pracy, tylko niektóre są zgłaszane do urzędu pracy, pracodawcy często poszukują pracowników korzystając z innych sposobów ogłaszania ofert pracy.

Ponadto kwalifikacje zawodowe wielu bezrobotnych dezaktualizują się. Znaczna część osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy nie jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia, a ich rejestracja w urzędzie jest związana z chęcią korzystania z bezpłatnej opieki zdrowotnej, na podstawie ubezpieczenia przez urząd pracy. Osoby takie są wyrejestrowywane z urzędu pracy przy odmowie propozycji odpowiedniej pracy.

Jednak pomimo wszelkich nieścisłości, oraz wątpliwości w/w opracowanie dotyczące lokalnego rynku pracy jest niezbędnym elementem, ponieważ stanowi bogate źródło informacji dla zainteresowanych osób. Obrazuje ono sytuację oraz może stać się podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Na podstawie zgromadzonych danych można wywnioskować:

1. W 2012 roku nastąpił wzrost stopy bezrobocia o 1,2 % w stosunku do roku 2011.
2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinie, na koniec badanego okresu zwiększyła się w stosunku do grudnia 2011 roku o 2201 osoby.
3. W badanym okresie sytuacja kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy jest bardzo zbliżona.
4. Najliczniejsza grupa bezrobotnych to między innymi: sprzedawca, technik ekonomista, ekonomista oraz ślusarz.
5. W 2012 roku pozyskano 5062 ofert pracy, natomiast w 2011 roku liczba ta wyniosła 6039 oferty. Odnotowaliśmy, więc w tym okresie spadek liczby ofert zatrudnienia o 977 ofert.
6. Największa liczba ofert pracy jest skierowana do: robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, sprzątaczką biurową oraz sprzedawca (w zestawieniu uwzględniono również oferty pracy subsydiowanej, czyli: staże, przygotowania zawodowe, roboty publiczne i prace interwencyjne).
7. Zawody nadwyżkowe to między innymi: technik ekonomista, socjolog, ekonomista oraz krawiec.
8. Zawody deficytowe to między innymi: agent ubezpieczeniowy, telemarketer, kierowca autobusu oraz pracownik ochrony fizycznej bez licencji.